

שבת שלום

גיליון 1075 בס"ד, פרשת כי תצא תשע"ח

לא תַעֲשֶׂה שְׂכִיר, עֵנִי וְאֶבְיֹן, מֵאֲזוּיָךְ, אוּ מֵאֲרֵץ אֲשֶׁר בְּאֲרֵצְךָ בְּשַׁעֲרֶיךָ.
בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תִבּוֹא עָלֶי הַשְּׁמוּנִי, כִּי עֵנִי הוּא,
וְאֶלְוִי הוּא נִשְׂא אֶת נַפְשׁוֹ;
וְלֹא יִקְרָא עֲלֶיךָ אֵל ה', וְהָיָה כִּךָ וְזָטָא.

(דברים כ"ד, י"ד-ט"ו)

לא תעשוק. סתם עושק הוא איזה עוול בעולם או העדר פרעון מלוה. וזהו פ"י לא תעשוק את רעך כמס"כ שם בס' ויקרא. אבל כאן אינו מדבר אלא בעושק שכיר.

מאחיד. מישראל ודאי אסור שהרי הצער לחוד אסור.
או מגרד אשר בארצך. הוא גר תושב שדר בא"י באחת הערים. ובא לעיר אחרת לעשות מלאכה להרויח.
בשעריך. היינו או בשעריך. שהוא גר מאותו עיר שהשוכר דר שם. וס"ד דדוקא גר שבא מעיר אחרת ואפשר שאין בביתו מה לאכול רק מה ששולח פרי עמלו. אבל הדר בעירו והשוכר יודע שיש לו ממה לחיות. והיינו בשעריך אפילו הוא דר בעירך מ"מ הרי הוא מוזהר.

(העמק דבר שם, שם)

משפטים - אבל כל אלה יש להם ערכם עליך, אם תחיה באמת על פי מושגיך אלה, בעולם ה', בכחות ה' ובתכונת איש ישראל. חובתך הראשונה: "הצדק!" כי תכבד כל יצור מסביב לך ובך, בתור יציר ה' אלהיך, תביט על כל אשר לו, כי מתנת ה' המה לו או כל אשר רכש לו עפ"י מידת הצדק מה', להניח זאת בידו ולתת לו כל דבר, אשר הצדק אתו לקרוא אותו בשם "שלו" - אל תביא קללה בעולם! ראשית חובתך, לחשוב כל אדם כי הוא דומה לך ולכבד את עצמותו הנסותרת בגופו ובחיייו. - בגופו המתפשט ע"י מעשה אנוש ותחבולותיו - בקנינו. בזכותיו, כי קנייך יעברו ברשותו. ושליו תהיינה פעולות כוחותיך. במדה ובמנין ובמשורה. - למלאות את החסרון באשר הזיק לו בגופו או בממונו. לכבדו בהיות לו הזכות על האמת. - על החופש, שמחת החיים ומנוחת הנפש. על הכבוד ועל השלום. לעולם אל תוציא לך תועלת ממום ורפיון גופו, רוחו ולבו. לעולם אל תשתמש להרע עם השלטון והמשפט אשר יש לך עליו.

(הרש"ר הירש: אגרות צפון יא, ג)

כי תצא: אתגר הפיקוח המוסרי על מכירת נשק

נדב ברמן-שיפמן

הרגישות היהודית המיוחדת הכרוכה בכך, ואת הנוק התדמיתי (שהוא גם מהותי) העצום שגורמת לעם-ישראל הדה-רגולציה לגבי מכירת נשק.

מכירת יוסף: הנסיון הפרגמטי להימנע משפיות דמים
המורכבות העמוקה היא שהעם היהודי שואב את שמו מיהודה, שאפשר לראות בו את אחד מראשוני הפרגמטיסטים. לדברי דוד ברויס, בעיני הז"ל שואב הדימוי הפרגמטי את משמעותו מיהודה, שהעדיף את היבצע' המועיל (בראשית לו, כו-כו) על רציחת אחיו, יוסף:

כפתרון חלופי להריגה, המכירה מסמנת מעבר מן הדם אל הדמים, ממהלך קנאי של הקרבת חיים אל [...] פנייה אל התחליף. [...] הגיוון כלכלי-פרגמטי המבדיל אותו מן הרדיקליזם היוספי [...] יהודה מזוהה עם גישה פרגמטית שאינה מתנגשת עם העולם אלא מבקשת ליצור אתו מערכת פתוחה של דו-קיום.⁴

היבצע', או בעברית המקראית (חתיכת) כסף, הוא השיקול התועלתי. בשונה ממי שמציירים את היהדות כאנטי-תועלתנית (ובראשם ליבוביץ), ניתן למצוא בהלכה מקום רב לשיקולי תועלת, מתוך הנחה שהחיים הכלכליים הם חלק מהחיים. מנקודת המבט הפרגמטית, שיקול הרווח כרוך בהשגת תועלת מוסרית חברתית, והדוגמה הבולטת לכך היא הסדר הפרוזה 5. הרב אליעזר ברקוביץ הדגיש את חשיבותו של הפן הכלכלי בשיקול ההלכתי: "שהרי כך שמענו, שאפילו ההלכות לתיקון השטחים הכלכליים שבחיי הפרט והכלל, סוף סוף מקורן בכלל שהתורה חסה על ממונן של ישראל".⁶ לדעת ברקוביץ, זה גם הקשר המהותי בין הישוק' להלכה: "בפרשו את הפסוק בתהלים: 'אתהלך לפני ה' בארצות החיים', העיר ר' יהודה: 'בארצות החיים? זה מקום שווקים' (יומא עא, ע"א). מהי יהדות אותנטית? יישום התורה למקום השווקים של קיומנו [...] אין שום דרך אחרת להתהלך לפני ה' בארצות החיים."⁷

ברם, השיקול הפרגמטי כשלעצמו אינו מבטל את השיקולים האחרים. השוק הוא מקום חשוב כיון שמתרחשים בו יחסי גומלין מבוססי-הסכמה בין בני-

רשתנו פותחת בדיני מלחמה: "כי תצא למלחמה על אֹיְבֶיךָ וַיִּנְתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבִי" (דברים כא, י). בכך היא ממשיכה רצף הגיוני המתחיל בפרקים הקודמים:

"כי תצא למלחמה על אֹיְבֶיךָ וְרָאִיתָ סוֹס וְרֶכֶב עִם רֶב מִמֶּךָ" (שם, כ, א), "כי תִּקְרַב אֶל עִיר לְהִלָּחֵם עֲלֶיהָ" (שם, כ, י), "כי תצור אֶל עִיר וְיָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עֲלֶיהָ לְתַפְשָׁהּ" (שם, כ, יט), "וּבְגִיֶת מְצוֹר עַל הָעִיר אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה עִמָּךְ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ" (שם, כ, כ). לאחר שלב המצור הגיע בדרך כלל שלב המלחמה, אולם קדמה לו הצעת אפשרות לנצורים להיכנע (שם, י"א-י"ב).¹

שאלות אלה מעסיקות באופנים רבים את החברה הישראלית, כמי שנאבקת על קיומה באמצעות צה"ל. הלקח החשוב ביותר העולה מפרשתנו הוא שדווקא בלחימה, ישנו אתגר של מציאת גבולות ראויים בין ביצוע המשימה לבין שמירה על ערכי היסוד של העם היהודי, כפי שנתגלמו בתורה, ובייחוד: בריאת האדם, כל אדם, בצלם אלהים, והערבות ההדדית הגבוהה יותר המצופה מיהודים ביחס לבני ובנות עמם. המתח העלול להתגלע בין שני אלו היה מוכר לקדמונינו: "ואהבת לרעך כמוך" - רבי עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה. בן עזאי אומר "זה ספר תולדות אדם" - זה כלל גדול מזה. (ספרא קדושים ד, יג וירושלמי נדרים ט)

אחד האתגרים המוסריים הגדולים בעת הזו היא המסחר של העשייה הצבאית, כלומר הפיכתה ליתעשייה. בייחוד הכוונה להפרטה המסיבית של חברות ייצור נשק, הגורמת לכך שגם הצבא עצמו מושפע יותר ויותר משיקולים כלכליים, שיקולים שאין עיקרה של האתיקה בכלל, או של אתיקה צבאית בפרט. לאור הפרטה ייצור הנשק, גם קשה יותר למנוע מיצרני הנשק למכור את מרכולתם לממשלות זרות, שחלקן, למרבה הצער, אינו בדיוק אמון על המוסר היהודי, או על נאמנות לשלום אזרחי ישראל. בהקשר זה ראוי לציין את חברי הכנסת יהודה גליק ותמר זנדברג, ואת אלי יוסף, פעיל 'הבית היהודי', ועו"ד איתי מק, שזכותם מגנה עלינו בימי בצורת אלו. הם ואחרים מוחים כנגד מכירת נשק למשטרים כדוגמת מיאנמר, המואשמים ברדיפה רצחנית של מיעוטים החיים בקרבם, ואשר מכירת נשק להם נאסרה על ידי אירופה וארה"ב (ראו רשימתי 'רצח העם בבורמה: פי כזה נִכְּהָה תֹּאכַל הֶחֱרַבְתָּ?', באתר 'ישון אחרת'). מבלי להתיימר לבחינה מקיפה של סוגיית מכירת נשק ללא-יהודים בהלכה,² ברצוני לבחון את

1 ראו אלחנן סטט, 'דיני המלחמה בספר דברים', סדרם ומגמתם, מתוך ספרו עיונים בפרשות השבוע, זמון באתר דעת.

2 משה עבודה זרה (א, ז) קובעת: "אין מוכרין להם דובין ואריות וכל דבר שיש בו נזק לרבים". התלמוד (עבודה זרה, טו ע"ב) ממקד את הדיון לגבי מכירת כלי נשק. ראו הרב יעקב אפשטיין, 'יצוא נשק', תחומין יא (תש"ן), עמ' 409-417.

3 אביעד הכהן, 'למה יאמרו בגויים: - תדמית ישראל בעיני העמים בשיקול בהכרעת ההלכה והדין במשפט העברי', עם לבדד, מולדת ופזורה: אסופת מאמרים מוגשת לנפתלי לאו לביא בהגיעו לגבורות, עורך: בנימין לאו, משכל, תל-אביב תשס"ו, עמ' 88-123.

4 דוד ברויס, **בין קנאות לחסד: מגמות אנטי-קנאיות בספרות חז"ל**, אוניברסיטת בר-אילן, רמת גן תשע"ה, עמ' 39-41.

5 משנה שביעית, ג, ג-ד.

6 ההלכה כוחה ותפקידה, מוסד הרב קוק, ירושלים תשס"ז, עמ' רצו.

7 ברקוביץ, 'יהדות אותנטית וההלכה', מאנגלית: יוסף עמנואל, פתחים א, 15 (תשל"א), בעמ' 42.

אדם, לא בין 'דברים' בעלמא. אריסטו היטיב להנהיר את הקשר בין ממון ליחסי-גומלין אנושיים: "שלולא בני האדם היו צריכים זה לזה כלל, או לא באותה מידה, לא היו חילופים בעולם".⁸ אולם דוקא בגלל שהשיקול הפרגמטי מבוסס על רעיון מוסרי, השיקול הפרגמטי צריך להימנע מגרימת עוול. שכן השוק, כלומר ההיצע והביקוש כשלעצמם, ה'מצוי', אינם מסוגלים להגדיר את כללי המשחק או את הנורמות המוסריות. הקושי העמוק הוא שהסטייה מן השיקול הפרגמטי אל האינסטרומנטליזם הגס, היא גם זו שמתדלקת את האנטישמיות באופן העמוק ביותר. שכן האנטישמיות מבוססת בין השאר על הטענה שתמורת בצע-כסף מוכנים יהודים להרוג חפים מפשע. האם אנו רוצים להצטייר ככאלה בעיני העולם?

זה בדיוק האתגר הרובץ לפתחנו לגבי מכירת נשק למדינות זרות, ובייחוד למשטרים שהעולם המוחזק כנאור מוקיע כדיקטטורות. אל לנו לתת למערכת מרובת-הידיים של ייצור ומכירת הנשק לסמא את עינינו בפני ההכרעה הבסיסית לה אנו מחויבים - "כדי שלא לעזור למשחיתים בעולם להשחית" (פירוש הרמב"ם על משנה עבודה זרה, א ז', תרגום י"ד קאפח). דוגמה קיצונית במיוחד להתנגשות בין שיקולים מוסריים לבין אינטרסים כלכליים שלוחי-רסן של חברות נשק התגלעה לפני כמה שנים, כאשר מפעילי מזל"טים ישראלים נתבקשו ע"י חברת 'אירונאוטיקס' לשגר בגבול אזוריגיאן מל"ט מתאבד על חיילי צבא ארמניה, לשם הדגמת יכולות הנשק, וסירבו לדרישות מנהליהם לעשות כן.⁹

קוראים מגיבים לדבר התורה של נדב ברמן-שיפמן (פרשת חוקת, גיליון 1066)

קראתי את הנכתב על ידי נדב ברמן שיפמן. הוא טוען שכוחות צה"ל על גבול הרצועה ירו על מפגינים חסרי ישע בכדורים חיים על פי הוראות פתיחה באש, גם כשאלו היו רחוקים מן הגדר. לפני שמשמיצים את ילדינו ואת הפיקוד של צה"ל יש להביא הוכחות, ועד כה ההוכחות בכיוון הפוך (ואני כותב גם מעדות ישירה), בימים הראשונים העיתונות דיווחה כפי שכתב המאמר מציין אך בהדרגה על עובדות אחרות לגמרי. הוראות פתיחת האש היו על פי אישור של ממונה על הצלף ובמקרים ברורים. חמאס ניצל את ההמולה על מנת להחדיר מחבלים באמצע מפגינים אזרחים. ברור שבתוך המולה שכזו עשויים להיפגע חפים מפשע. מאידך צה"ל הוזהר בכל האמצעים העומדים לרשותו את המפגינים בל יתקרבו לגדר. בדיעבד התברר שהרבה מהנפגעים הם מחבלים בשרות החמאס שבעצמו פירסם את תמונותיהם! לאחרונה התברר שהתינוק שמת הובא מת (ממחלה) מבית חולים בעזה על מנת להטיח את האשמה בחיילי צה"ל.

הפעילות הנחרצת של הצבא מנעה הסתערות של אלפים כולל מחבלים לתוך ישובים ובעקבות כך הרוגים (ואולי חטופים) שלנו ומאות ערבים הרוגים. - המפגינים הם קורבנות של פעולות ציניות של חמאס המנצל את מצוקותיהם, של איראן ששילם לחלק מהם על מנת להפגין, של אבו מאזן שקיצץ משכורות בחצי ברצועה והחרף את המצב הכלכלי, של מצרים שהיא מדינה ערבית אחת אשר סגרה את גבולה עם הרצועה(!). אנו מספקים חשמל לרצועה, מים, מאפשרים מעבר סחורות (המסוף למעבר נשרף על ידי המפגינים), מאפשרים טיפולים רפואיים במקרים מיוחדים. ברור שהמצב ההומניטארי ברצועה בלתי נסבל אך מדוע להפנות את האצבע המאשימה רק אל עצמנו? האשמות כאלה שלא הוכחו משחקות ליד אויבנו וזו מטרותם. הדרך לגיהנום רצופה בכוננות טובות (כפי שהיו למחבר של דבר התורה) וחבל.

הלשון אינה מספיק זהירה. מקורות המידע שלו חד סטריים לגמרי. אם דבר התורה היה מתמקד בהכרח שיש לחסוך בחיי אזרחים, אין ויכוח אך הוא לא הסתפק בכך אלא צרף לא למות טיפס. ראו אזהרותיה של ד"ר לירן ענתבי בנושא: 'מבצע ענתבי: החוקרת שמהירה מפני שדה הקרב העתידי', באתר מקור ראשון (21.3.2018).

אם לא נחחד את רגישותנו היהודית לגבי מסחורה של הלחימה, ובכלל זאת הטענה הבעייתית הרואה בצה"ל ובפלסטינים 'אקו-סיסטם' של תעשיות הנשק,¹⁰ נגלה בעתיד לא רחוק שעל פי

8 אריסטו, אתיקה, מהדורת ניקומאכוס, מיוונית: יוסף ג. ליבס, שוקן, ירושלים ותל-אביב תשמ"ה, עמ' 122.
9 ראו יוסי מלמן, 'מפעילי מזל"טים ישראלים ומנוע פגיעה בצבא ארמניה', באתר מעריב (13.7.2017).
10 ראו ניתוח של הכרסל והולמס: The Beginning of Politics: Power in the Biblical Book of Samuel, Princeton University Press, 2017, pp. "Two Faces of Political Violence", esp. 67-99.
11 ראו אביעור רביצקי, 'האם פיתחה המחשבה ההלכתית תפיסה של מלחמה אסורה?', בתוך רב-תרבותיות במדינה דמוקרטית ויהודית, עורכים: מ. מאוטנר, א. שיאן ור. שמיר, אוניברסיטת תל-אביב תשנ"ח, עמ' 523-541.
12 'יצוא נשק', עמ' 417.
13 ראו עידן לנדו, 'אין מחיר למלחמה, אין עילה לשלום', באתר

סולידריות אצל משפחת דובשה בכפר דומה נציגי התנועה השתתפו בהפגנה נגד מכירת נשק למשטרים רצחניים. ונגד חוק הלאום. ליל תשעה באב השתתפו כמאה חברות וחברים בקריאת מגילת איכה ואמירת קינות ליד קברו של יצחק רבין.

אנו מברכים את חברתנו ד"ר מרסי לנק עם כניסתה לתפקיד רכות פעילות בין דתית של עוז ושלו.

צרו קשר, צאו מהבית, השמיעו את קולנו. פרטים באתר התנועה: <http://ozveshalom.org.il/blog> ובדף הפייסבוק: <https://www.facebook.com/ozveshalom>.
netivotshalom

חברי הנהלת התנועה: לאה שקדיאל, דויד ויימן (יו"ר), אלי רבל. אנטון גודמן ואביעד הומינר-רוזנבלום נבחרו באסיפה הכללית והצטרפו להנהלה. בהצלחה! מעוניינות/ים לפעול ציבורית להגשמת המטרות של עוז ושלו?

צרו קשר עם לאה שקדיאל, 052-3911181, moshalea@netvision.net.il

מעוניינות/ים להתעדכן ולהשתתף בשיח על דרכה של התנועה צרו קשר עם אלי רבל, jrevel.iphone@gmail.com

קוראים יקרים

שבת שלום הוא מיזם מרכזי של תנועת עוז ושלו המתקיים 20 שנה. הגיליונות (למעלה מ-1000 עד כה) מופצים במאות בתי כנסת, ישיבות, ארגונים, סמינרים ועמותות בדוא"ל ובאינטרנט, ומהווים חיבור בין אוכלוסיות שונות המעוניינות בקול יהודי, תורני וציוני, הדוגל בחברה מוסרית וצודקת לטובת כל יושבי הארץ הזאת.

נכנסנו לשנה חדשה, למחזור 21 של שבת שלום. קהילת "שבת שלום" הכוללת את צוות העוסקים במלאכה, הכותבים הנאמנים, תומכינו וקוראינו, שותפה במפעל חשוב זה של התבוננות, חשבון נפש והפצת תורה של חיים, חמלה, צדק ושלו.

לאורך השנים, אנו נמנעים באופן עקרוני ממימון הגיליון על ידי פרסומות ואיננו זוכים לתמיכה ממשלתית או מפלגתית, ולכן:

אנחנו תלויים בעזרתכם על מנת שנוכל להמשיך את מפעל "שבת שלום" על הוצאותיו הצנועות, הכוללות הדפסה והפצה במאות בתי כנסת בארץ, במייל ובאינטרנט.

כדאי לתרום באמצעות העברה ישירה לבנק לאומי סניף 912 מספר חשבון 09973803. **לא לשכוח לשלוח למרים פיין, רכות המשדך, מייל המודיע על העברת התשלום,** כדי שהיא תוכל לעקוב אחר התשלומים ולשלוח קבלה על התרומה: ozveshalomns@gmail.com. ניתן גם לשלוח המחאות לפקדת עוז ושלו ליד מרים פיין, דוסטרובסקי 9, ירושלים, 933806 התרומות מוכרות לצורך פטור ממס.

להפצת המהדורה המודפסת, לקבלת המהדורה האלקטרונית ולבירורים: 052-3920206 - ozveshalomns@gmail.com

לתגובות ולתיאום דברי תורה: pinchas.leiser@gmail.com
חפשו אותנו באתר התנועה: <http://ozveshalom.org.il/blog>
ובדף הפייסבוק: <https://www.facebook.com/ozveshalom>.
netivotshalom

את קולו למועצת זכויות האדם של האו"ם ועוד... ברור שהפתרון יכול להיות רק פוליטי, אפשר לבקר את הממשלה שלא עושה בתחום הזה (לא ברור אם ניתן משהו לעשות). גם מי ששוחר שלום ובעל חוש ביקורת בריא יכול לא ליפול במלכודות העמולה צינית שארגון טרור (שהשתלט בכוח על הרצועה וגייר את הרשות הפלסטינית ושחורבן מדינת ישראל חרותה על דגלו) טומן לנו. גבריאאל וייל

נדב ברמן- שיפמן, כותב המאמר, מגיב:

תודתי נתונה לגבי וייל על מכתבו. בדבריי הסתמכתי על מקורות המידע בתקשורת שכולנו נזונוס מהם. אתלה באלן גבוה וזאכיר שהפצ"ר לשעבר, תא"ל במיל' אמנון סטרשנוב, טען (Ynet, 21.5.2018) שהקמת ועדת חקירה לבדיקת האירועים היא נחוצה ואף תועיל לישראל. לעצם הענין, העובדה שהפקודות ניתנו לצלפים באופן מסודר מצמצמת את האשמה של הצלפים, אך בוודאי שלא את אחריותו של מי שככל הנראה פקד על כך. אשר לטענה שכבר בימים הראשונים היו מחבלים בתוך המפגינים, חשוב להזכיר כי "מחבלים" הם אנשים המסכנים את חייו באופן ישיר וברור. חשוב להזכיר גם כי קרה בשנים האחרונות שאנשים כונו "מחבלים" באופן שקרי (השר גלר ארזן טרם התנצל על כינוי יעקוב אבו-אלקיעאן בתואר 'מחבל'). אם אכן היו מחבלים של ממש בהפגנות, הרי היתה הצדקה לפגוע בהם הרבה לפני שבאו להפגנות. אם אינם 'פצצה מתקתקת' או מייד אבנים, שהותם בתוך הפגנה אזרחית אינה הזמן המתאים לירי אש חיה עליהם. את "הפעולה הנחרצת" אפשר היה לבצע גם עם ירי כדורי גומי לרגליים, מה שהיה מונע גם הסתערות של אלפי אנשים על הגדר. מאידך, בחסות הינחרצות' הזו, האם יש פעולה כלשהי שהיתה זוכה לגינוי, למשל ירי אוטומטי לכיוון מרכז ההפגנה?

לרגע לא הפניתי את האצבע המאשימה ירק אל עצמנו. ברור שתושבי רצועת עזה נתונים לשלטונו של ממשל רע שמועל ברווחתם של אזרחיו. אך הדבר אינו מצדיק התעלמות שלנו מהשמירה הראויה על הוראות הפתיחה באש - זהו כידוע הערך הצה"לי של יטוהר הנשק'. באופן עמוק יותר, **השאלה היא כפיפותו של צה"ל לערכיו של העם לו הוא שייך ושאותו הוא אמור לשרת.** למרבה הצער, פשה בצה"ל ניהילים מוסרי בשנים האחרונות, האומר (מסמך היוהלים) שאין שום הבדלים - גם לא ביולוגיים - בין גברים לנשים; הכל הבנייה. ובכן, אם לחיילינו ולחיילותינו אין גוף, ודאי שאי אפשר להלך על פגיעה באנשים זרים. אם הטענה ההומנית הקוראת לבטל את מסמך היוהלים ולהחזיר את היוהלין לתפקידה, בכדי להגן כראות על שונותן של נשים, גורעת מקדושתו של צה"ל, ומשחקת אף היא ילידי אויבנו'?

פנחס לייזר, עורך שבת שלום, מעיר:

מטבע הדברים, נושא זה הוא טעון ולעתים קרובות, יש מקורות מידע שונים וסותרים לגבי העובדות. עניינינו העיקרי בשבת שלום הוא הדגש על ערך החיים ועל החיוב להימנע מהריגה, כאשר הדבר אינו הכרחי, בבחינת "ויירא יעקב מאד- שמא ייהרג, ויצר לו - אם יהרוג הוא את האחרים, ודווקא בדיקה מדוקדקת של העובדות עשויה להוות עדות למוסריותו של צה"ל ושל המופקדים עליו, בניסיונות ביטחוניות קשות ומאתגרות.

מהנעשה בתנועה

חברינו מגיבים לנושאים ערכיים רלוונטיים באמצעי התקשורת וברשתות החברתיות.

נציגות התנועה הצטרפה לפעילי תג מאיר בביקור

